

Hållbara Produkter

– data för prioriterade livsmedelskategorier

Under 2016 och 2017 har initiativet Hållbar Livsmedelskedja arbetat med att ge vägledning för mer hållbara produkter i några av de vanligaste kategorierna av livsmedel. Som stöd och bakgrund till hållbarhetsagendan presenterar vi här respektive kategori, var produkterna som finns i den svenska livsmedelskedjan kommer ifrån samt data som beskriver marknaden för produkterna. Syftet är att ge en bild av marknaden och bakgrund till utmaningarna som adresseras i Väsentlighetsanalysen och Hållbarhetsagendan.

En viktig information i dokumentet är andelen av livsmedel som produceras i Sverige och som importerar. Nationell lagstiftning är grunden för hur produktion bedrivs varför ursprungsland alltid är en viktig aspekt. Företag har möjlighet att påverka hur livsmedlen produceras, såväl i Sverige som i andra länder, genom att ställa krav. Högre hållbarhetskrav kostar ofta mer i produktionsledet.

För import och export så är huvudkällan rapporten; Sveriges utrikeshandel med jordbruksvaror och livsmedel 2013-2015. Rapport: 2016:20. Siffrorna presenteras i runda tal. När det gäller de länder som uppges vara importländer så kan dessa i flera fall vara mellanländer vilket kan betyda att ursprungslandet inte syns.

HANDELN REDOVISAS FÖR FYRA LÄNDERGRUPPER

EU-28. Detta är de 28 länder som utgör EU från och med den 1 juli 2013. (EU-28, Följande länder är medlemmar i EU: Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Kroatien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike.)

Övriga Central- och Östeuropa samt Ryssland.

Utöver Ryssland ingår Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kosovo, Makedonien, Moldavien, Montenegro, Serbien, Ukraina och Vitryssland.

Övriga OECD-länder. Gruppen består av Australien, Chile, Island, Israel, Japan, Kanada, Mexiko, Norge, Nya Zeeland, Schweiz, Sydkorea, Turkiet och USA.

Övriga länder. Här ingår alla övriga länder, främst ett stort antal utvecklingsländer.

FOTO: LANTMÄNNEN

Spannmål

Spannmål är samlingsnamn för olika sädeslag, såsom vete, korn, råg och havre men även majs och ris. Spannmål hör till Sveriges vanligaste och viktigaste råvaror för livsmedel. I det här avsnittet beskriver vi enbart fakta kopplat till den svenska konsumtionen av sädeslagen vete, korn, råg och havre.

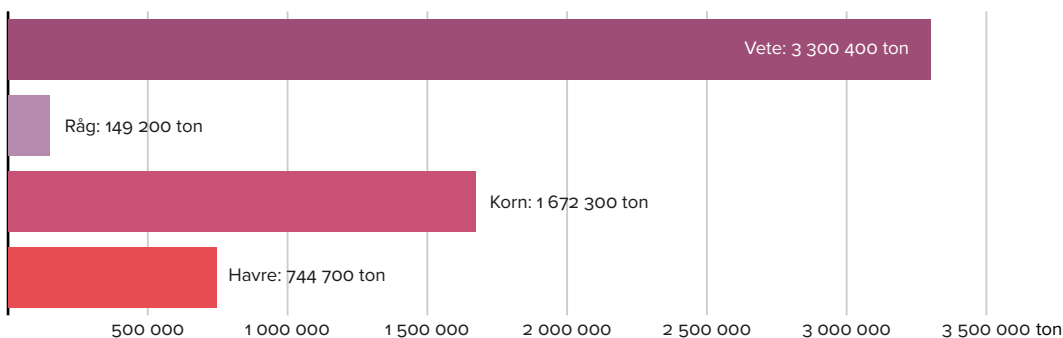
För framställning av mjöl för livsmedelskonsumtion används främst vete och råg. Den största andelen av korn för livsmedelsändamål är malkorn till bryggeriindustrin. En mindre andel av korn och havre för livsmedelskonsumtion består av gryn och mjöl som förmalts.

I Spannmålskategorin är de huvudsakliga hållbarhetsutmaningarna kemikalier, mineralgödsel, kadmium och energianvändningen. Biodiversiteten påverkas i storskaliga odlingar, och även om klimatpåverkan är låg per kg produkt så bör den adresseras eftersom volymerna är så stora.

PRODUKTION¹

Den totala spannmålsskörden år 2015 uppgick till nästan 6,2 miljoner ton. Av dessa 6,2 miljoner ton är 3,5 miljoner brödsäd (mest vete och råg), resten går till foder.

Fördelning 2015:

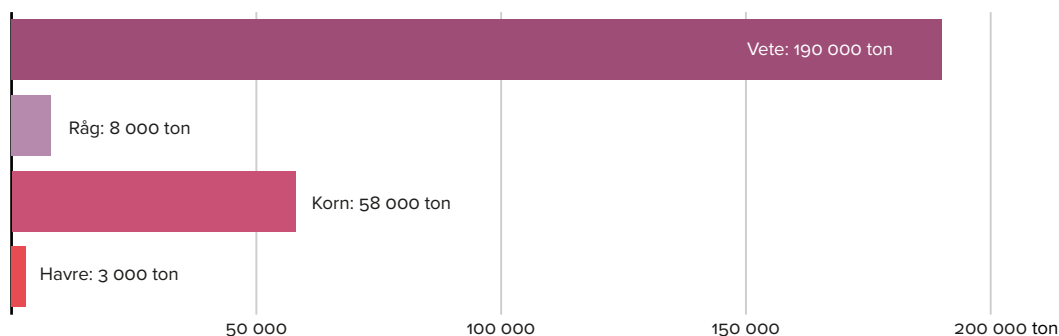
HANDEL

Sverige skördar så mycket spannmål att det täcker vår egen konsumtion och även räcker till för export. Exporten sker främst till andra EU-länder. Exporten har minskat något efter att en ny etanolfabrik etablerades i Sverige 2008, där bland annat inhemsk spannmål används som råvara.

Trots att vi odlar så mycket spannmål att det kan täcka vår konsumtion så har vi en viss import av spannmål med olika kvaliteter som marknaden söker efter. Importen av spannmål domineras av vete, framförallt med hög proteinhalt, följt av korn för maltframställning.

¹ Personligt meddelande Patrik Eklöf, Jordbruksverket, 20170322.

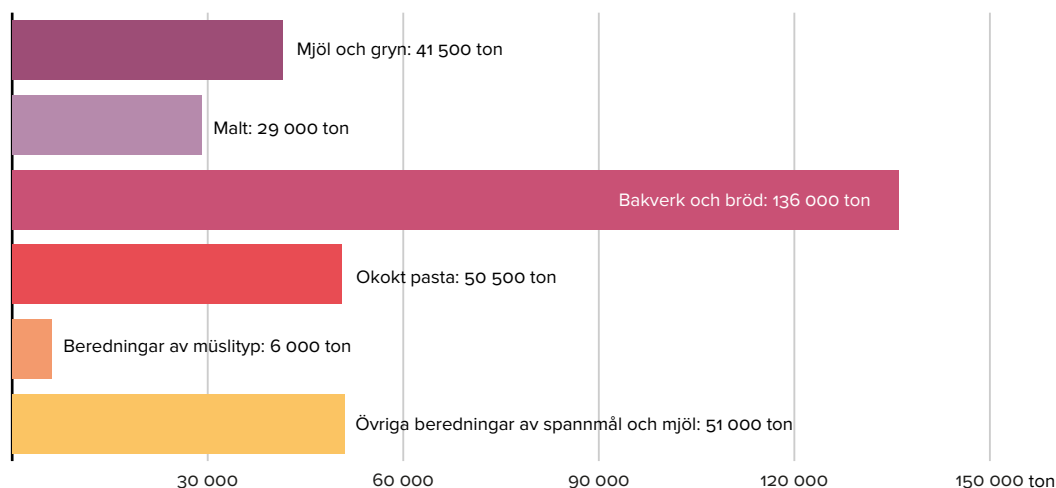
Spannmålsimporten 2015:²

Ca 95 % från EU-länder, 2 % från övriga Central- och Östeuropeiska länder samt Ryssland, 2,5 % från övriga OECD-länder och 1,5 % från övriga länder.

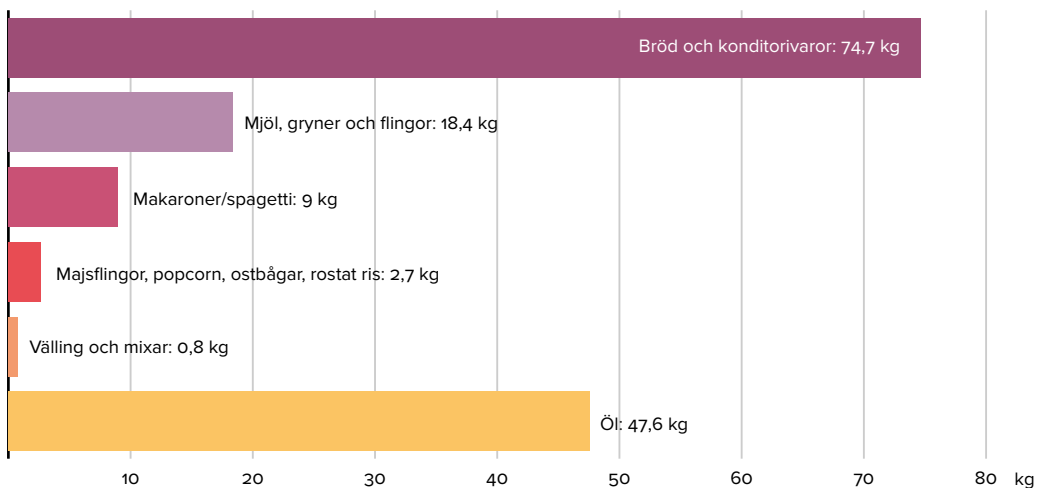
Import av spannmålsbaserade produkter 2015:

År 2015 kom nästan all denna import från EU-länder. Några procent av mjöl, gryn och malt kommer ifrån USA. Okokt pasta, importerad från Kina, Thailand och Turkiet svarar tillsammans för ca en tiondel av den totala importen.

KONSUMTION³

Konsumtionen av spannmålsbaserade produkter per person 2015:

² Sveriges utrikeshandel med jordbruksvaror och livsmedel 2013-2015. Rapport 2016:20. Jordbruksverket.

³ Sveriges officiella statistik. Statistiska meddelanden. JO 44 SM 1601, Livsmedelskonsumtion och näringsinnehåll. Uppgifter t.o.m. 2015.

FOTO: ARLA

Mjolkprodukter

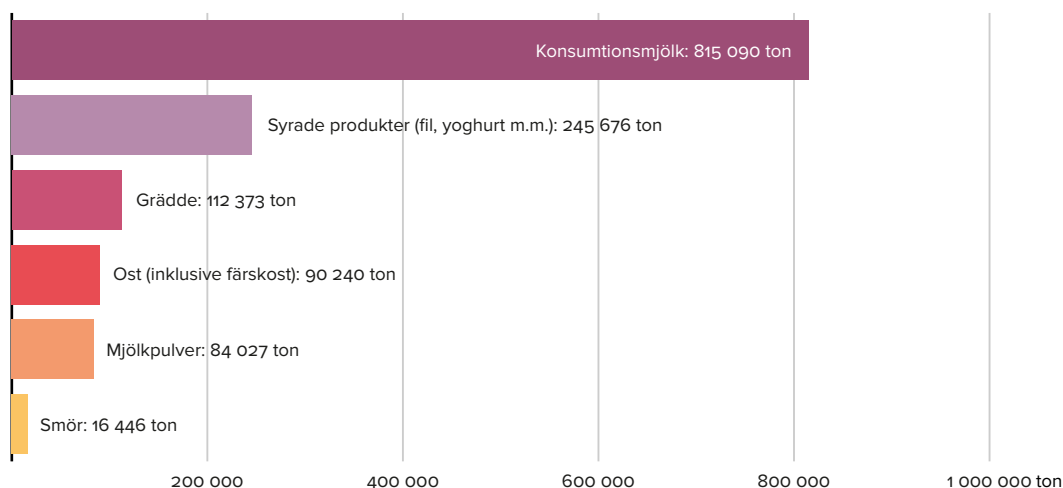
Komjolk är den vanligast producerade och konsumerade mjölksorten i Sverige. Lokalt produceras även en mindre mängd get- och fårmjolk. I det här avsnittet beskriver vi fakta enbart kopplade till komjolk.

I kategorin Mjolkprodukter är den huvudsakliga hållbarhetsutmaningen de klimatgasutsläpp som djuren står för. Betande nötkreatur bidrar till biologisk mångfald om de betar på naturbetesmarker och när de äter gräs ensilage och annat grovfoder tar de tillvara resurser som vi inte kan äta och omvandlar dessa till livsmedel. Det finns även hållbarhetsutmaningar med djurvälstånd, antibiotika och foder som inte är baserat på gräs.

PRODUKTION

2015 fanns det drygt 338 000 mjölkcor i Sverige, en minskning med nästan två procent jämfört med 2014. Mjolkproduktionen i Sverige 2015 uppgick till 2,9 miljoner ton¹.

Tillverkning av mjolkprodukter i Sverige 2015²:

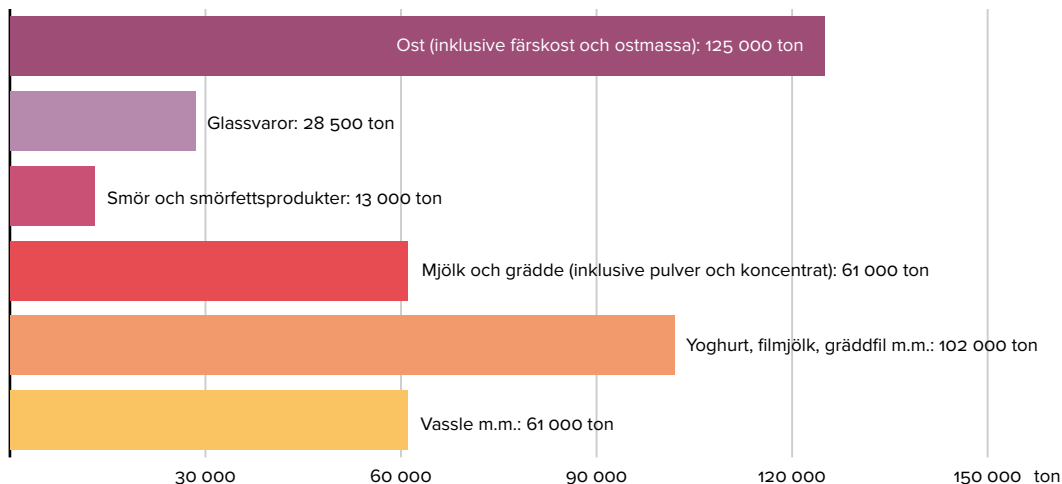
¹ Marknadsöversikt mjolk och mjolkbaserade produkter, rapport 2016:11. Jordbruksverket.

² Mjolk i siffror 2016. LRF Mjolk.

HANDEL

De stora svenska mejeriföretagen agerar på den globala mjölkmarknaden. Det betyder att en del export och import sker till och från samma företag; exempelvis exporteras svensk mjölk till Danmark för att vidareförädlas – och tvärtom.

Import av mjölkprodukter 2015³:

Importen kommer framför allt från våra grannländer inom EU. Mindre än 2 % kom från länder utanför EU 2015, varav drygt hälften utgjordes av glass³.

Sverige exporterar mjölkpulver, mjölk, vassle, syrade produkter, smör och ost. Den i särklass största exportprodukten är mjölkpulver.⁴

KONSUMTION⁵

Konsumtionen av mjölkbaserade produkter per person 2015:

3 Sveriges utrikeshandel med jordbruksvaror och livsmedel 2013–2015. Rapport 2016:20. Jordbruksverket.

4 Marknadsöversikt mjölk och mjölkbaserade produkter, rapport 2016:11. Jordbruksverket.

5 Sveriges officiella statistik. Statistiska meddelanden. JO 44 SM 1601, Livsmedelskonsumtion och näringsinnehåll. Uppgifter t.o.m. 2015.

FOTO: HK SCAN

Kött och chark

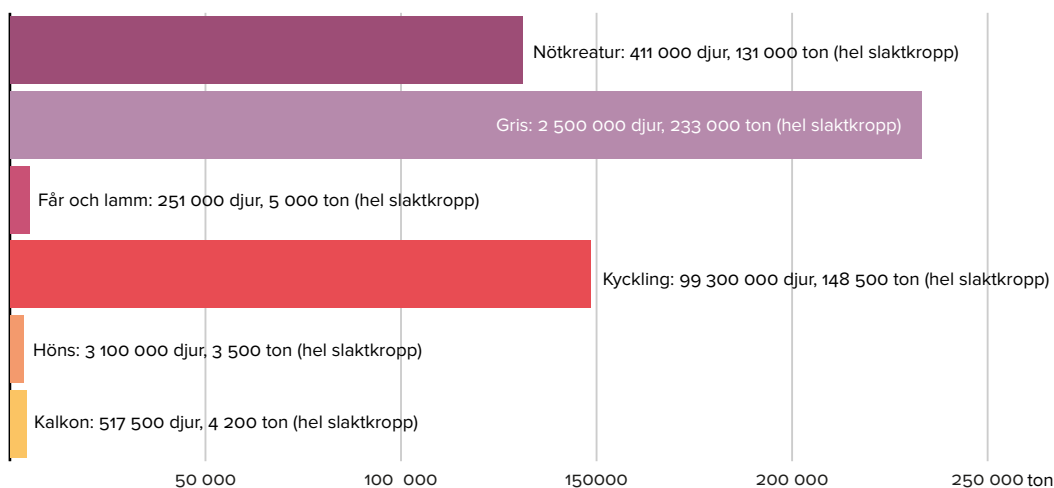
I det här avsnittet beskrivs produkter inom kött och chark, relaterat till nötkreatur, gris, kyckling och lamm. Uppfödning av djur för slakt och vidareförädling av slaktkropparna till konsumentprodukter såsom kött och chark sker i hela världen.

I kategorin kött och chark är det djurens klimatgasutsläpp som står för största hållbarhetsutmaningen. Konsekvenserna av bete skiljer sig stort. Bete på skövlad regnskog har en stor negativ inverkan på biologisk mångfald. Men på naturbetesmarker kan betande djur bidra stort till biologisk mångfald. Betande djur tar tillvara en viktig resurs när de äter gräs som de omvandlar till livsmedel. Det finns även hållbarhetsutmaningar med djurvelfärd, antibiotika och foder som inte är baserat på gräs. Påverkan skiljer sig beroende på djurslag och lagstiftning. Svensk lagstiftning och praxis är förhållandevis sträng på dessa områden.

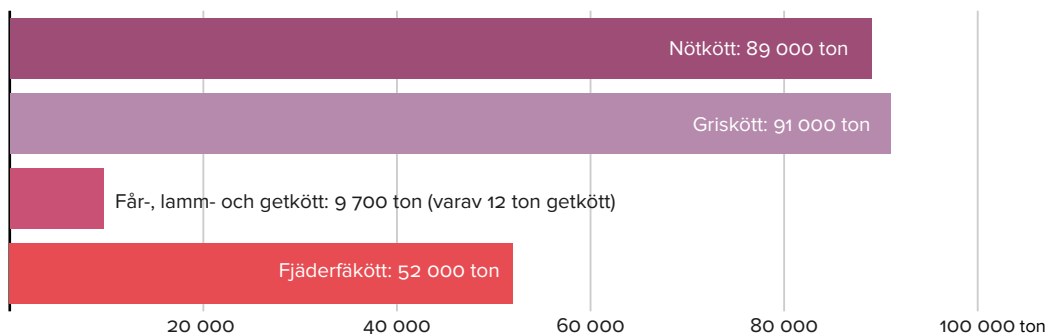
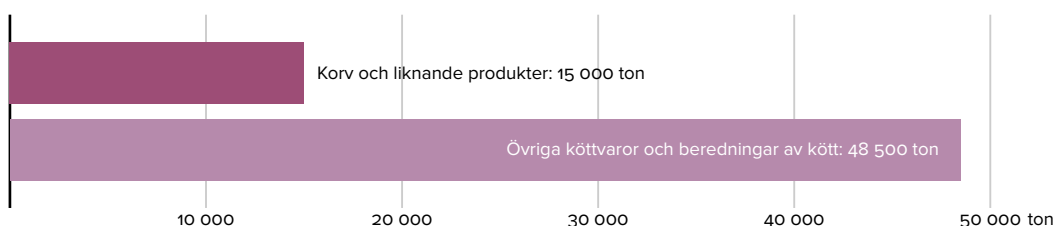
PRODUKTION¹

Sverige har uppfödning av nötkreatur, grislefår och lamm, samt kyckling, höns och kalkon.

Slaktade djur och slaktvikt 2015:

¹ Sveriges officiella statistik. Statistiska meddelanden. JO 48 SM 1703. Animalieproduktion Års- och månadsstatistik – 2017:01

HANDEL²
Import av kött och köttvaror 2015:

Import av beredda köttprodukter 2015:

De största importländerna utifrån ekonomiskt värde 2015:

Råvarorna importeras ofta via handelspartners i Europa vilket medför att statistiken kan dölja ursprungsländer.

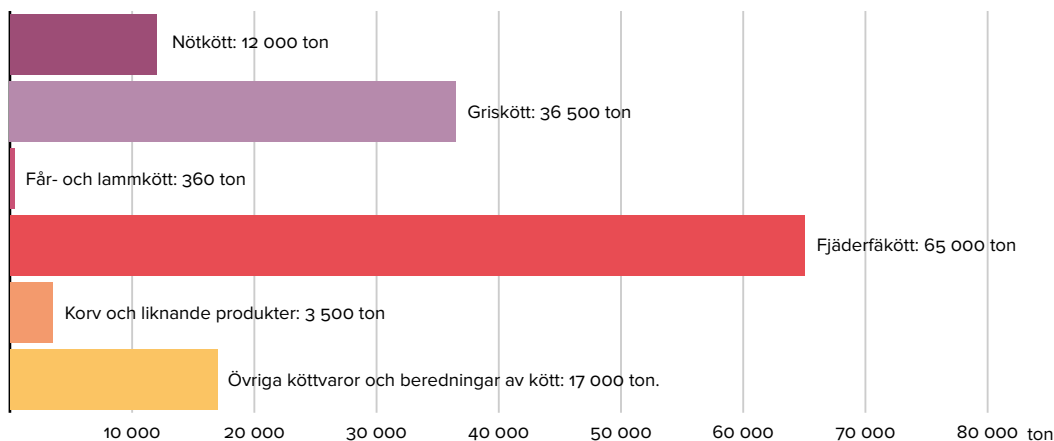
Nötkött; 93 % från EU-28, 5,5 % från övriga länder och 1 % från OECD-länder. Nederländerna är klart störst, tätt följt av Irland, och därefter Tyskland och Polen.

Griskött; 99 % från EU-28, resten från övriga OECD-länder. Tyskland är klart störst, tätt följt av Danmark och därefter Polen och Nederländerna.

Får-, lamm- och getkött; 71 % från EU-28 och 28 % från övriga OECD-länder. Nederländerna, Nya Zeeland och Irland är klart störst.

Fjäderfä; 99 % från EU-28. Danmark är klart störst, följt av Nederländerna; som har en fjärdedel av Danmarks värde och därefter följer Tyskland.

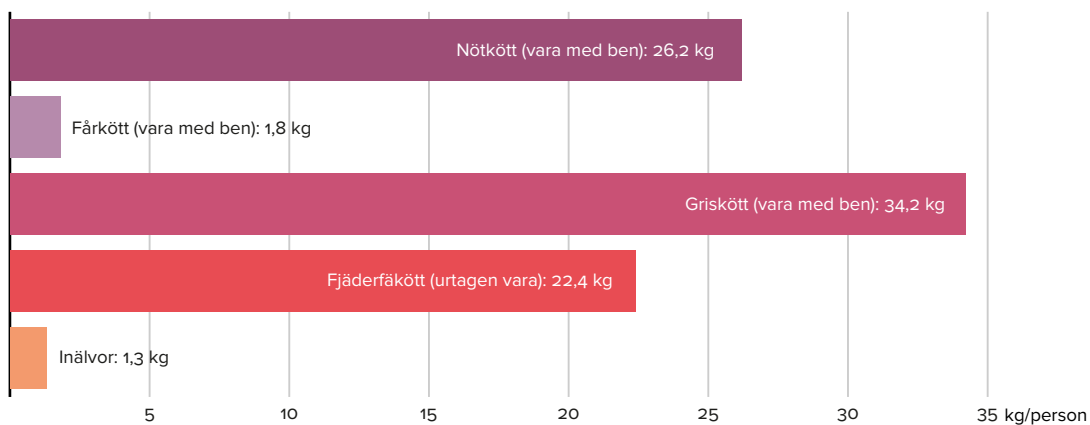
Beredda köttprodukter; 93 % från EU-28, 6 % från övriga länder och 1 procent från övriga OECD-länder. Klart störst importvärde har Danmark och Tyskland följt av Italien, Nederländerna, Irland, Belgien och Thailand på tillsammans knappt en fjärdedel av Danmark och Tysklands nivå.

Sveriges export av kött och charkprodukter 2015:

2 Sveriges utrikeshandel med jordbruksvaror och livsmedel 2013-2015. Rapport 2016:20. Jordbruksverket

KONSUMTION³

Konsumtion per person 2015:

³ Sveriges officiella statistik. Statistiska meddelanden. JO 44 SM 1601, Livsmedelskonsumtion och näringsinnehåll. Uppgifter t.o.m. 2015.

FOTO: © BRIAN J. SKERRY / NATIONAL GEOGRAPHIC STOCK / WWF

Sjömat

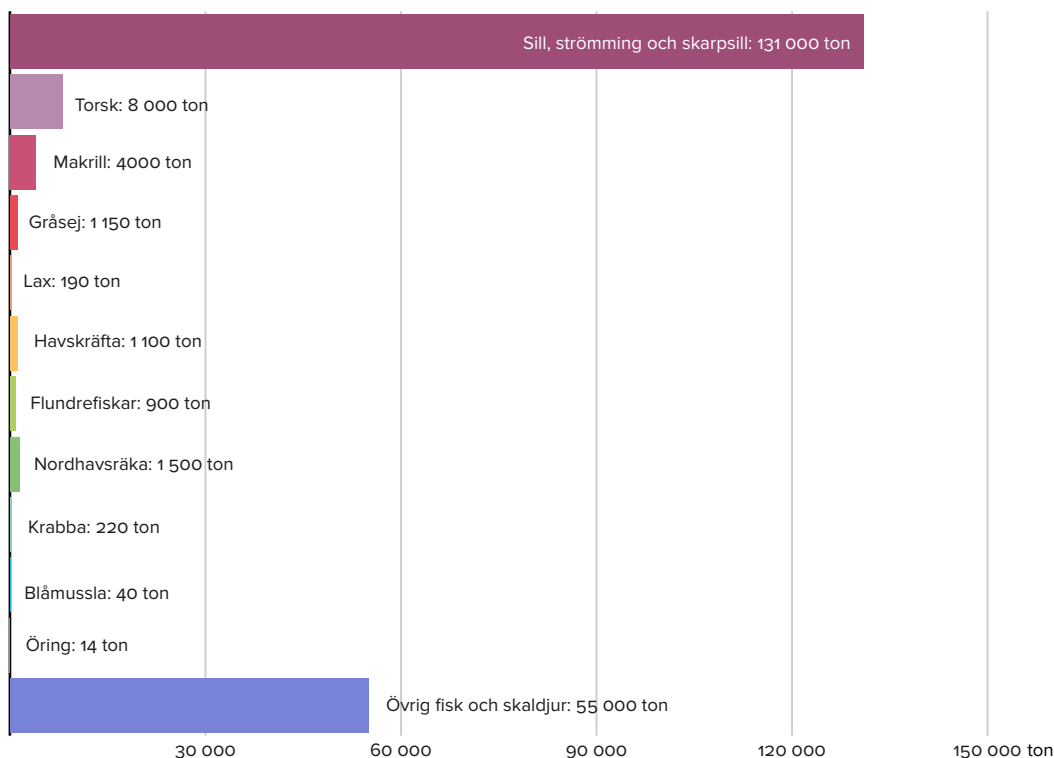
Sjömat är mat som kommer från vattendrag, sjöar och hav. Likaså inkluderas vattenbruk, dvs. fisk, kräftor, musslor m.m. som odlas. I det här avsnittet beskriver vi enbart animalisk sjömat.

Den vildfångade fisken har stora hållbarhetsutmaningar då stor del av havens bestånd av fisk är överfiskade. Odlad fisk produceras mer och mer, och för denna finns det hållbarhetsutmaningar med fodret som fiskarna äter, med antibiotikaanvändningen och utlakningen av näringsämnen från odlingarna.

PRODUKTION

Det svenska yrkesmässiga havsfisket år 2015 gav ca 203 000 ton. Foderfisk utgjorde ca 54 %. Matfisk utgjorde ca 46 %, dvs. runt 93 000 ton.¹

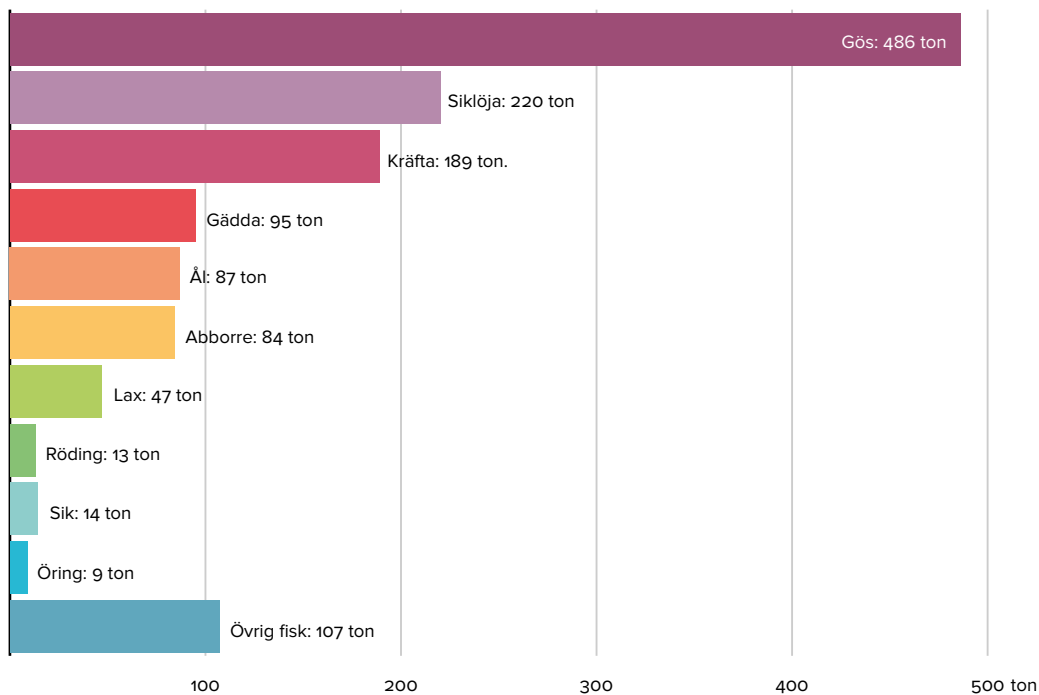
Fångst havsfiske 2015¹:

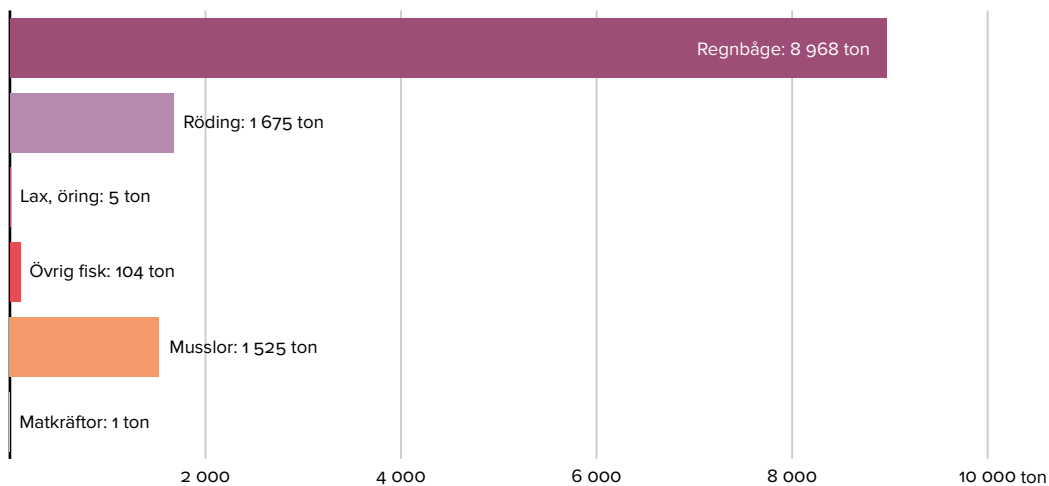
¹ Sveriges officiella statistik. Statistiska meddelanden. Det yrkesmässiga fisket i havet 2015. JO 55 SM 1601

Det yrkesmässiga sötvattensfisket år 2015 gav ca 1 351 ton. De ekonomiskt mest betydelsefulla fiskarterna var gös, kräfta och ål².

Fångst sötvatten 2015³:

Vattenbruk 2015⁴:

2 Sveriges officiella statistik. Statistiska meddelanden. Det yrkesmässiga fisket i sötvatten 2015. JO 56 SM 1601

3 Sveriges officiella statistik. Statistiska meddelanden. Det yrkesmässiga fisket i sötvatten 2015. JO 56 SM 1601

4 Sveriges officiella statistik. Statistiska meddelanden. Vattenbruk 2015. JO 60 SM 1601

HANDEL

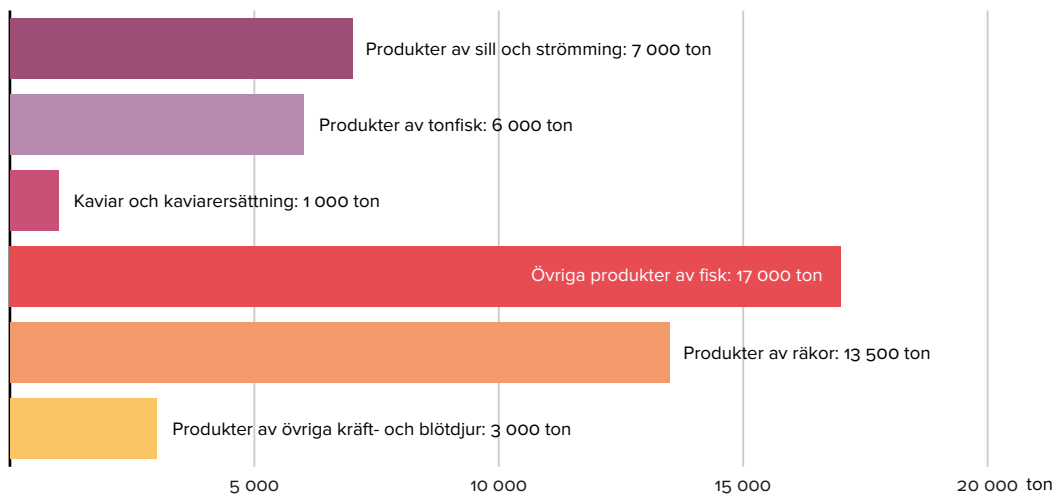
Sjömaten som vi konsumerar i Sverige kommer till närmare 75 % från import⁵.

Import av sjömat 2015⁶:

Fisk, kräft- och blötdjur.

Import, beredningar från fisk, kräft- och blötdjur 2015:

Värdemässig import av fisk, kräft- och blötdjur 2015: 7 % från EU-28, 2 % från övriga länder, 91 % från övriga OECD-länder. Norge ingår i övriga OECD-länder och är det enskilda land som vi importerar mest ifrån. Vi har även viss import från Kanada och USA. Vietnam är det land vi importerar mest ifrån i gruppen övriga länder.

Värdemässig import av beredning av fisk, kräft- och blötdjur 2015: Drygt 50 % från EU-28, 28 % från övriga OECD-länder, 21 % från övriga länder. Danmark är det land vi importerar mest ifrån inom EU, följt av Frankrike och Tyskland. Inom övriga länder är det Marocko som är störst, följt av Kina och Thailand.

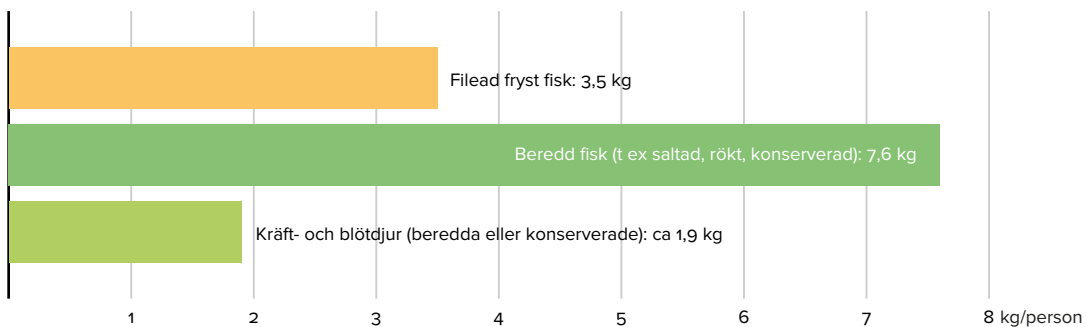
⁵ WWFs svar på den parlamentariska landsbygdskommitténs slutbetänkande SOU 2017:1 (Dnr N2017/00222/HL).

⁶ Sveriges utrikeshandel med jordbruksvaror och livsmedel 2013-2015. Rapport 2016:20. Jordbruksverket.

KONSUMTION

Svensk konsumtion av sjömat domineras av lax (odlad), torsk och sill (vildfångad). Nästan all lax som vi äter odlas i Norge. Det svenska vattenbruket står för cirka 6 % av den odlade sjömaten som vi konsumerar⁷.

Konsumtionen av beredda sjömatprodukter per person 2015:⁸

Det saknas siffror för konsumtionen av färsk fisk, då dataunderlaget anses vara alltför osäkert⁸.

⁷ WWFs svar på den parlamentariska landsbygdskommitténs slutbetänkande SOU 2017:1 (Dnr N2017/00222/HL).

⁸ Sveriges officiella statistik. Statistiska meddelanden. JO 44 SM 1601, Livsmedelskonsumtion och näringsinnehåll. Uppgifter t.o.m. 2015.

FOTO: MICHEL GUNTHER / WWF

Frukt och grönsaker

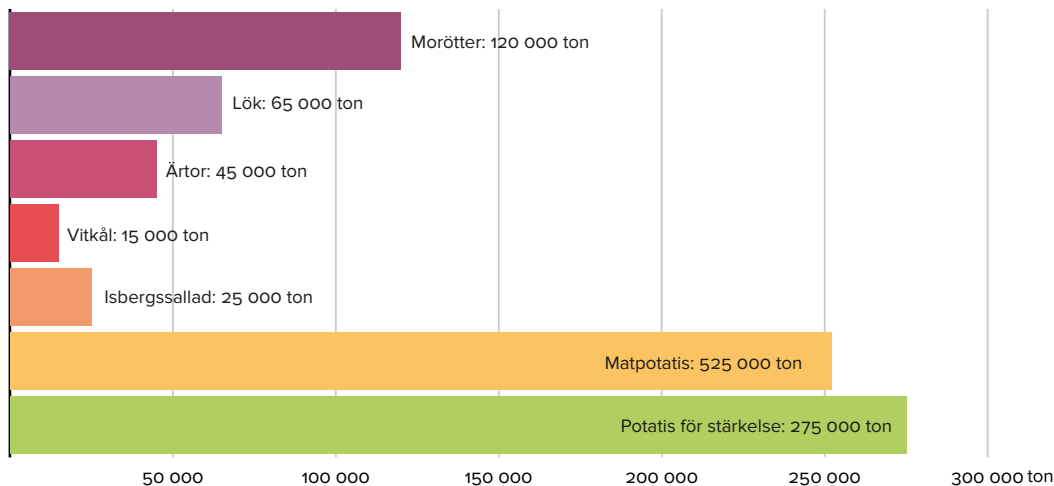
Området frukt och grönt omfattar frukt, bär och grönsaker, odlade på friland eller i växthus. Här beskrivs även rotfrukterna potatis och morötter odlad på åkermark. Grönsakerna, frukten, bären och potatisen säljs som färska, frusna, konserverade och torkade eller som ingrediens i annan produkt; juicer, puréer, pommes frites, coleslaw, marmelader m.m.

I kategorin frukt och grönsaker är hållbarhetsutmaningen framför allt inom området kemikalier och gödseltillförsel. Klimatpåverkan är låg för grönsaker som t ex kål, morötter och lök medan flygtransporterade grönsaker som sockerärtor, och broccoli påverkar klimatet i större utsträckning.

PRODUKTION¹

Produktionsvärdet för svenskodlade grönsaker (exklusive konserverärtor och potatis) och frukt år 2015 var nästan 3 miljarder kronor. Grönsakerna utgör ca 75% av produktionsvärdet. Bär står för 20 % och frukt ca 6%.

Grönsaker, friland¹ och potatis² – Svensk produktion på friland/åkermark 2015:

¹ Marknadsöversikt frukt och grönsaker, rapport 2016:22. Jordbruksverket.

² Jordbruksverkets statistikdatabas.

Grönsaker, växthus³

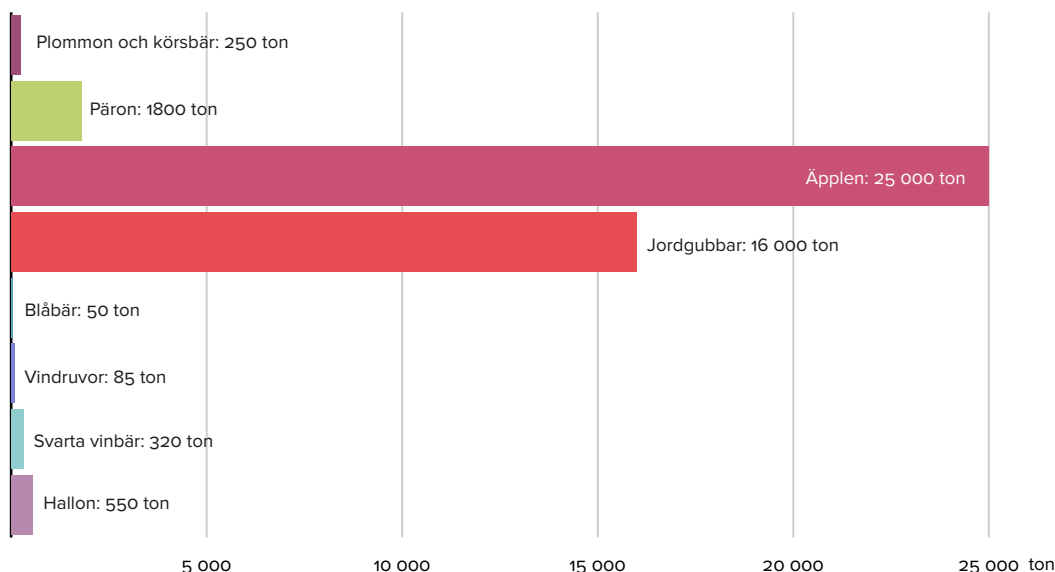
Utöver de fyra stora produkterna, kryddväxter, gurka, tomat och kruksallat odlas bland annat groddar, melon och paprika i svenska växthus. Grönsaksodling i växthus upptar 1,2 miljoner kvadratmeter. Produkter med störst årlig produktion 2015:

- Tomater; 15 000 ton.
- Gurka; ca 28 000 ton.
- Kruksallat; ca 13 miljoner stycken.
- Kryddväxter; ca 45 miljoner stycken.

Frukt och Bär⁴

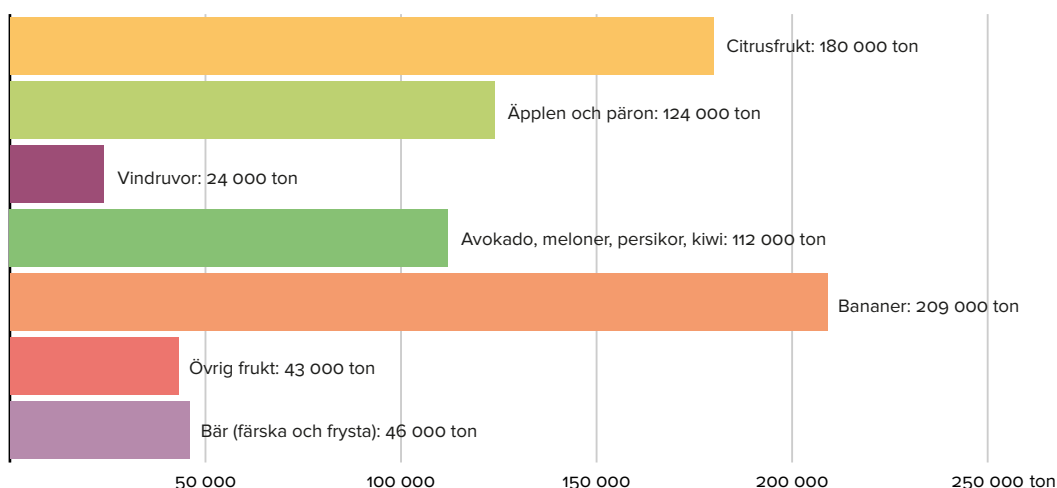
Svensk frukt och bärproduktion domineras av äpplen och jordgubbar. Större delen av bären odlas på friland, men växthusodlingen har ökat för framförallt jordgubbar. Skördarna varierar stort mellan åren.

Produktion 2014:

HANDEL⁴

Import, frukt och bär 2015

Dessutom importereras 14 000 ton sylt och marmelad m.m, 123 000 ton saft och juice m.m. samt 60 000 ton övrig beredd frukt och bär, t ex konserverade.

³ Marknadsöversikt frukt och grönsaker, rapport 2016:22. Jordbruksverket.

⁴ Sveriges utrikeshandel med jordbruksvaror och livsmedel 2013-2015. Rapport 2016:20. Jordbruksverket.

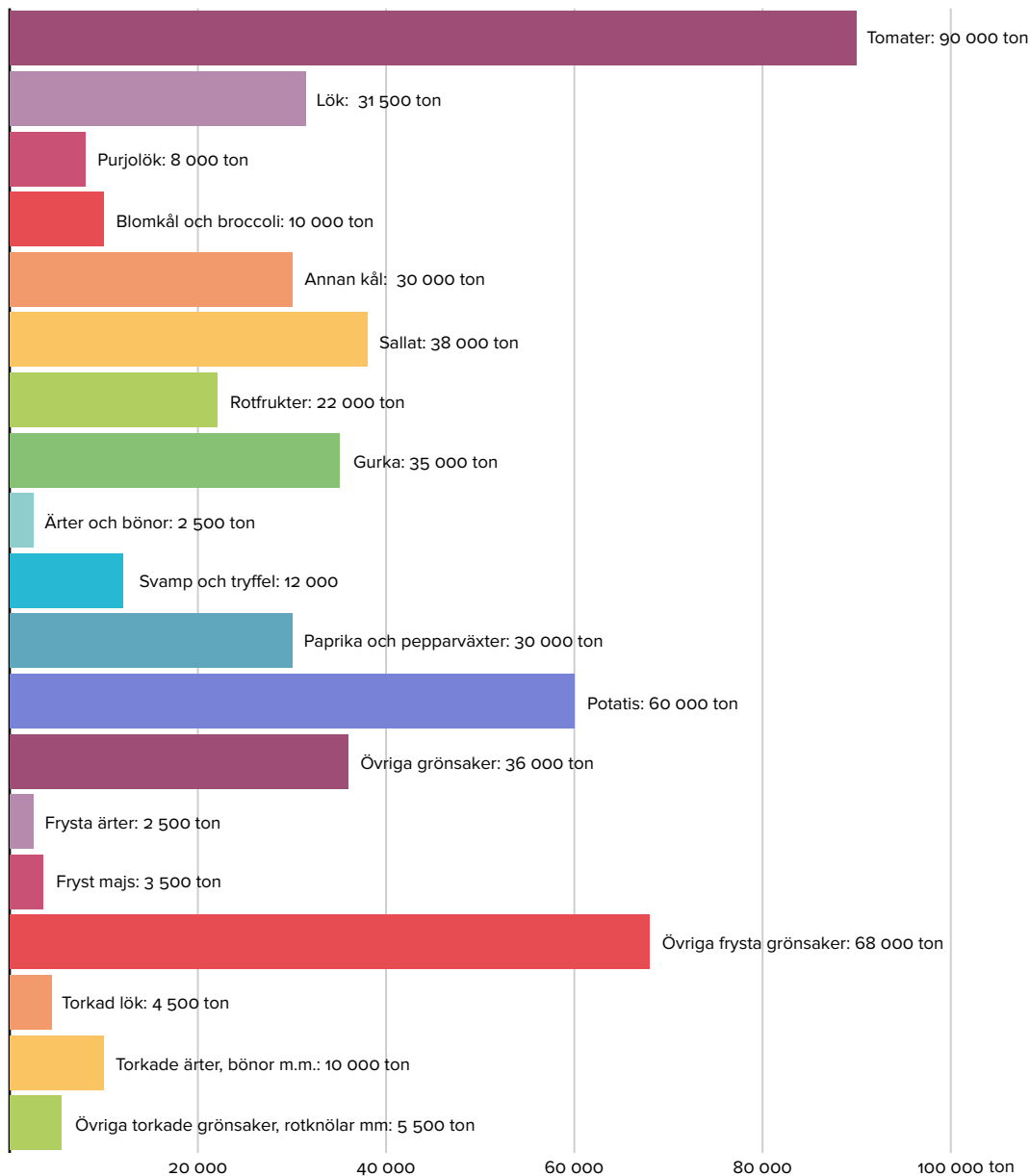
Färsk, kyld eller torkad frukt, bär och nötter m.m: 70 % i mkr från EU-länder, 18 % övriga länder, varav Ecuador, Dominikanska republiken och Costa Rica har störst andel, 11 % övriga OECD-länder varav USA är störst.

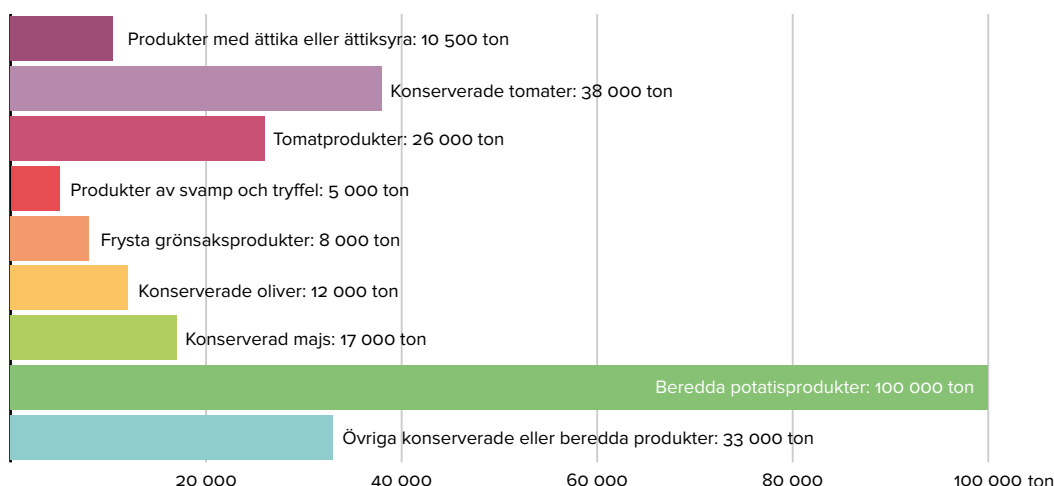
Frys frukt och bär; 72 % i mkr från EU-länder, 20 % övriga Central- och Östeuropa och Ryssland, varav Serbien, Bosnien-Hercegovina samt Ryssland har störst andel. Övriga länder 6 %, varav Peru har störst andel, 2 % övriga OECD-länder.

Soft, sylt och marmelad; 97 % i mkr från EU-länder, drygt en procent för övriga OECD-länder respektive övriga länder.

Övriga beredningar av frukt och bär; 68 % i mkr från EU-länder, 17 % övriga OECD-länder, varav Turkiet har störst andel. 14 % övriga länder där Thailand och Kina är störst.

Import grönsaker och potatis 2015:

Övriga beredningar av grönsaker 2015:

Färska och kylda grönsaker; ca 333 000 ton, varav tomater är ca 90 000 ton. 98 % i mkr från EU-länder, knappt 1 % för övriga OECD-länder, varav störst andel från Turkiet och 1 % övriga länder.

Frysta grönsaker; ca 74 000 ton, 89 % i mkr från EU-länder, 9 % från övriga länder varav största andel från Ecuador och ca 2 % övriga OECD-länder, där Turkiet har störst andel.

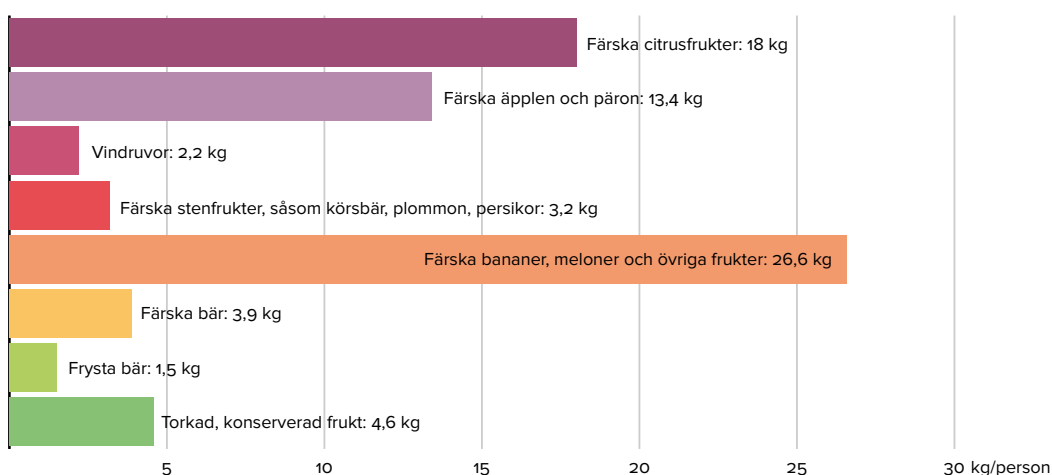
Torkade grönsaker m.m; ca 20 000 ton, 58 % i mkr från EU-länder, 23 % övriga OECD-länder, varav USA, Turkiet och Kanada har störst andel, samt 9 % övriga länder, varav Kina och Indien har störst andel.

Övriga beredningar av grönsaker (konservering, inläggningar mm); ca 150 000 ton, 80 % i mkr från EU-länder, 10,5 % från OECD-länder varav Turkiet och USA har störst andel, samt 9 % övriga länder.

Självförsörjningsgraden för svensk potatis år 2014 var ca 80 procent. Import av potatisråvara främst från Danmark. Importen av beredda potatisprodukter kom framförallt från Nederländerna och Belgien. 96 % av all import i mkr kommer från EU och drygt 3 % från övriga OECD-länder, såsom USA.

KONSUMTION⁵

Direktkonsumtion av grönsaker, frukt och bär per person 2015

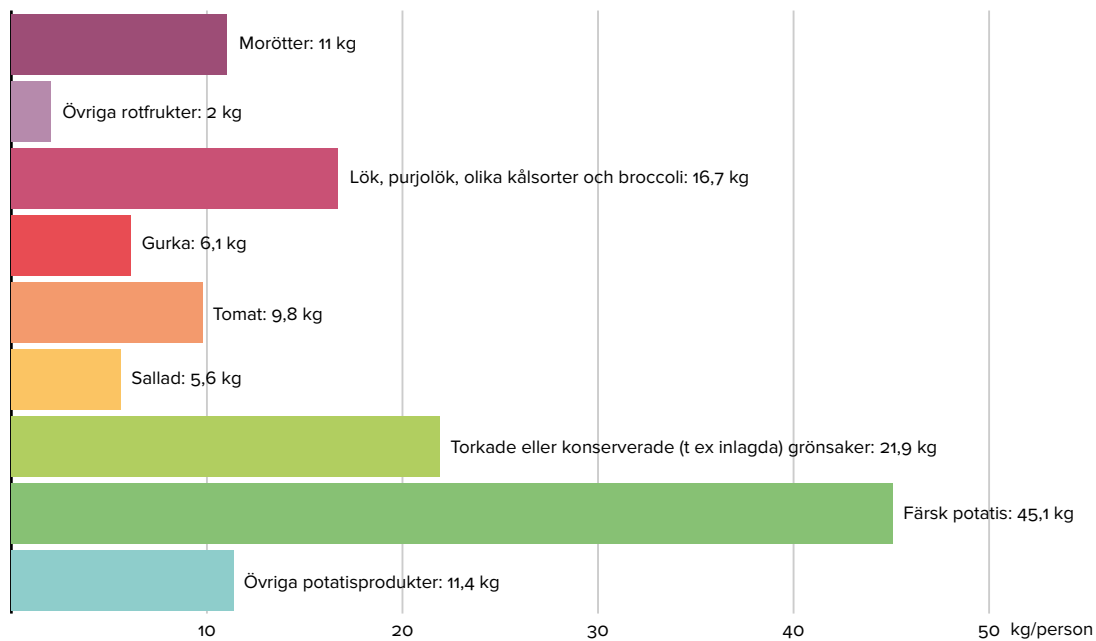
Konsumtion frukt och bär 2015:

Dessutom konsumerar vi 11,2 kg sylt, marmelad och soppor m.m; och 23,5 kg safter och juice mm.

5 Sveriges officiella statistik. Statistiska meddelanden. JO 44 SM 1601, Livsmedelskonsumtion och näringsinnehåll. Uppgifter t.o.m. 2015.

Konsumtion grönsaker och potatis 2015:

© GLOBAL WARMING IMAGES / WWF

Vegetabilisk olja

Det finns många vegetabiliska oljor som används till livsmedel i Sverige. En del används som matolja men den största delen av oljorna används i margarin eller som en ingrediens i olika livsmedel. Här beskriver fakta kring rapsolja, solrosolja, olivolja, majsolja, sojaolja och palmolja. Av dessa oljor är det bara rapsoljan som i dagsläget har sitt ursprung i Sverige. Solrosolja, olivolja och majsolja har en råvara som ofta odlas i Europa. Palmolja respektive sojaolja har vanligen sitt ursprung i Malaysia, Indonesien respektive Syd- och Nordamerika.

Vegetabiliska oljor skiljer sig åt till stor del. Hållbarhetsutmaningen för palmolja ligger framför allt i effekterna av avskogning samt arbetarnas villkor medan rapsolja ofta odlas med neonicotinoider som bekämpningsmedel, en kemikaliefråga.

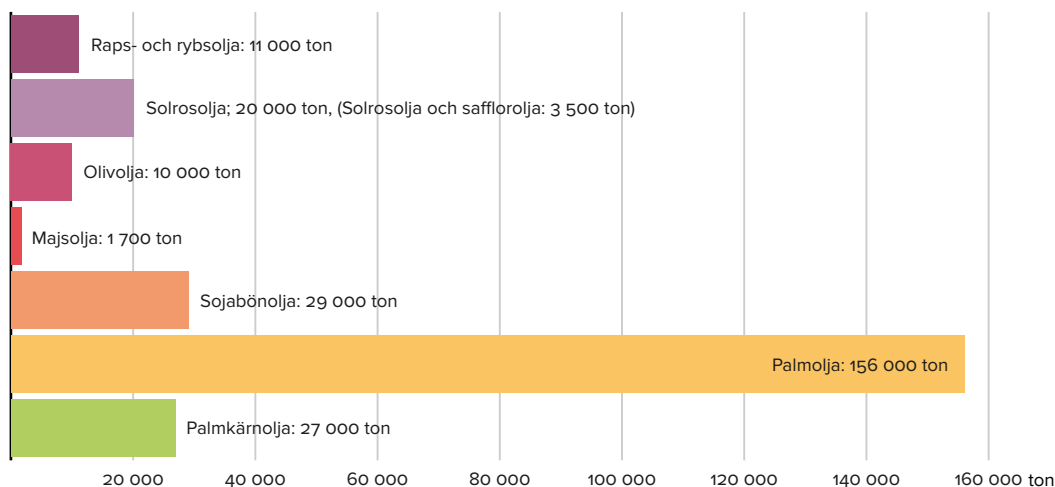
PRODUKTION

I Sverige kan vi odla grödorna raps och rybs vilka ger ett frö ur vilka rapsoljan pressas fram. Ungefär 55 % blir mjöl och 40 % olja samt 5 % förlust i processen. Rapsmjölet används nästan uteslutande till foder och den största andelen av rapsoljan används för humankonsumtion.¹

Den totala skörden av raps och rybs uppgick år 2015 till ca 360 000 ton varav raps utgjorde 99 %.²

HANDEL

Import 2015³:

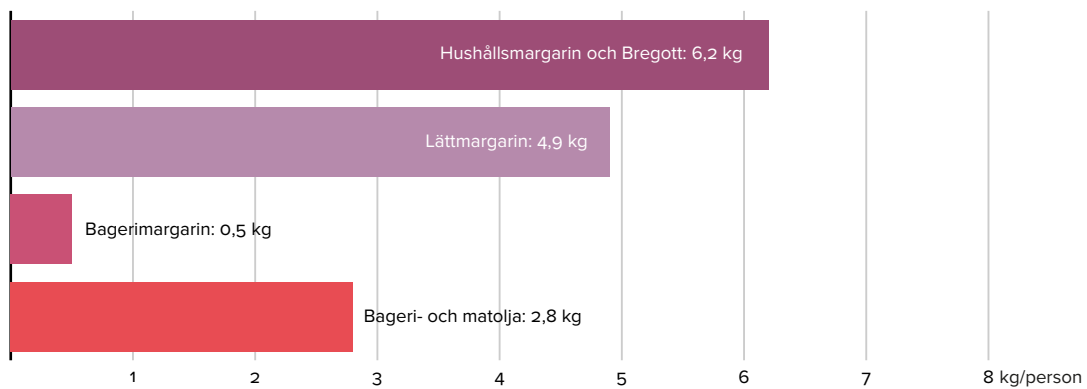

Sverige exporterar en mindre mängd med vegetabiliska oljor för livsmedelsändamål.

1 Marknadsöversikt vegetabilier, rapport 2012:26. Jordbruksverket.
 2 Personligt meddelande med Patrik Eklöf, Jordbruksverket. 20170404.
 3 Personligt meddelande Patrik Eklöf, Jordbruksverket, 20170424.

KONSUMTION⁴

Direktkonsumtion per person 2015:

4 Sveriges officiella statistik. Statistiska meddelanden. JO 44 SM 1601, Livsmedelskonsumtion och näringsinnehåll. Uppgifter t.o.m. 2015.

FOTO: © ADRIANO GAMBARINI / WWF-BRAZIL

socker

Socker, i olika former, framställs framför allt från sockerbetor och sockerrör. Sockerbetor odlas bl.a. i Sverige och EU, medan sockerrör odlas i varmare klimat som Brasilien, Indien och Mexiko. Globalt produceras ca 70% av sockret av rör, och 30% av betor, men i Sverige används till allra största del betsocker som är producerat inom EU. Ekologiskt socker är dock oftast rörsocker.

Vid konventionell odling av sockerbetor och sockerrör används växtskyddsmedel. Användningen av växtskyddsmedel regleras genom EU-gemensamma bestämmelser som kräver tillämpning av s.k. integrerat växtskydd. När det gäller produktion av varor som sker i låglöneländer finns det risk för att bristande arbetsvillkor vid odling. Detta gäller för produkter som t.ex. rörsocker som importeras till Sverige.

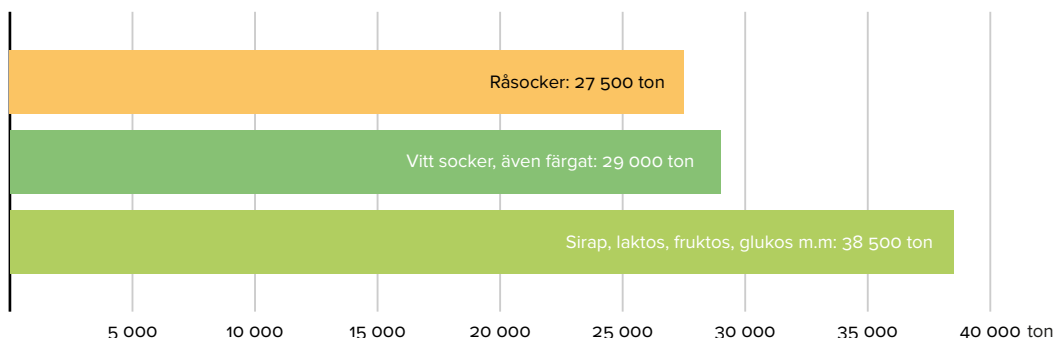
PRODUKTION

I Sverige odlades sockerbetor på 30 000 hektar 2016 och volymen skördade betor var ca 2 miljoner ton¹. Idag finns endast ett sockerbruk i Sverige, som 2014–2015 producerade 382 000 ton socker².

HANDEL³

Sverige producerar socker som i stort täcker vår konsumtion. Ändå har vi både import och export av socker, eftersom vi har behov av olika sorters socker och kvaliteter.

Import av socker och sockervaror 2015:

Import av sockerkonfektyr 2015 – här inkluderas bland annat, tuggummi, mandelmassor och övriga halvfabrikat, kola, kanderad frukt och bär, vingummi, gelévaror, halspastiller och övrig sockerkonfektyr: 67 700 ton, varav vingummi, gelévaror och övrig sockerkonfektyr står för 87 %.

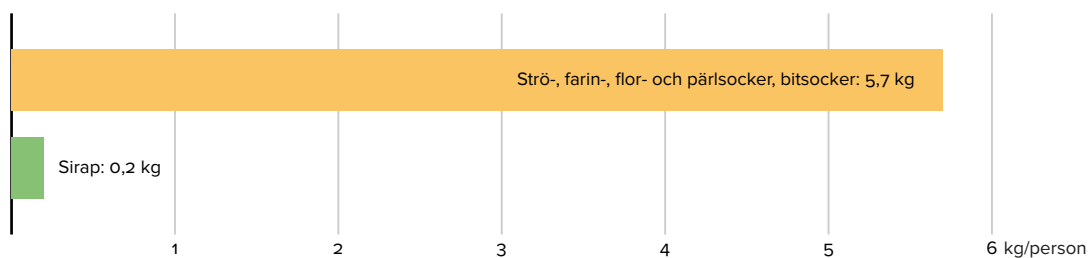
Av sockerkonfektyren kom 95 % från EU-28 och 3 % från övriga OECD-länder. Viktigaste importländer för sockerkonfektyr är Danmark, Nederländerna, Slovakien och Tyskland.

1 Personligt meddelande Marie Törnkvist, Jordbruksverket 20170328.
 2 <http://www.nordicsugar.se/om-nordic-sugar/var-organisation/vara-fabriker-och-kontor/ortofta/>
 3 Sveriges utrikeshandel med jordbruksvaror och livsmedel 2013-2015. Rapport 2016:20. Jordbruksverket.

KONSUMTION⁴

Totalkonsumtionen av socker, per person och år, 2015 var 41 kg. Detta inkluderar allt socker som används i produkter som bagerivaror, läskedryck och konfektyrvaror etc.

Per person 2015:

4 Sveriges officiella statistik. Statistiska meddelanden. JO 44 SM 1601, Livsmedelskonsumtion och näringsinnehåll. Uppgifter t.o.m. 2015.

Kaffe, te och kakao

Kaffe, te och kakao konsumeras i stora volymer i Sverige. Råvarorna odlas i många av världens fattigaste länder i Asien, Afrika och Latinamerika. Odlingen är i många avseenden problematisk, både miljömässigt och socialt, samt inte minst vad gäller lönsamhet för småbrukare.

Kaffe odlas i många länder i de tropiska delarna i världen, med störst produktion i Sydamerika, Asien och Afrika. Klart störst produktion har Brasilien följt av Vietnam. Andra länder med stor produktion är Colombia, Indonesien, Etiopien, Honduras, Indien, Uganda och Mexiko.

Te odlas över nästan hela världen där klimatet tillåter det. I Asien odlas mest te, men det finns även odlingar i Europa, Afrika, Australien och Amerika. Det är ca 50 länder som odlar te och de fyra största teproducenterna är Kina och Indien, som i sin tur är flera gånger större producenter än, Kenya och Sri Lanka.

Odling av kakao sker i de tropiska delarna i världen, den största produktionen finns i Afrika, Sydamerika och Asien. Mer än hälften av all produktion kommer från Afrika där Elfenbenskusten är klart störst följt av länder som Ghana, Indonesien, Nigeria, Kamerun och Brasilien.

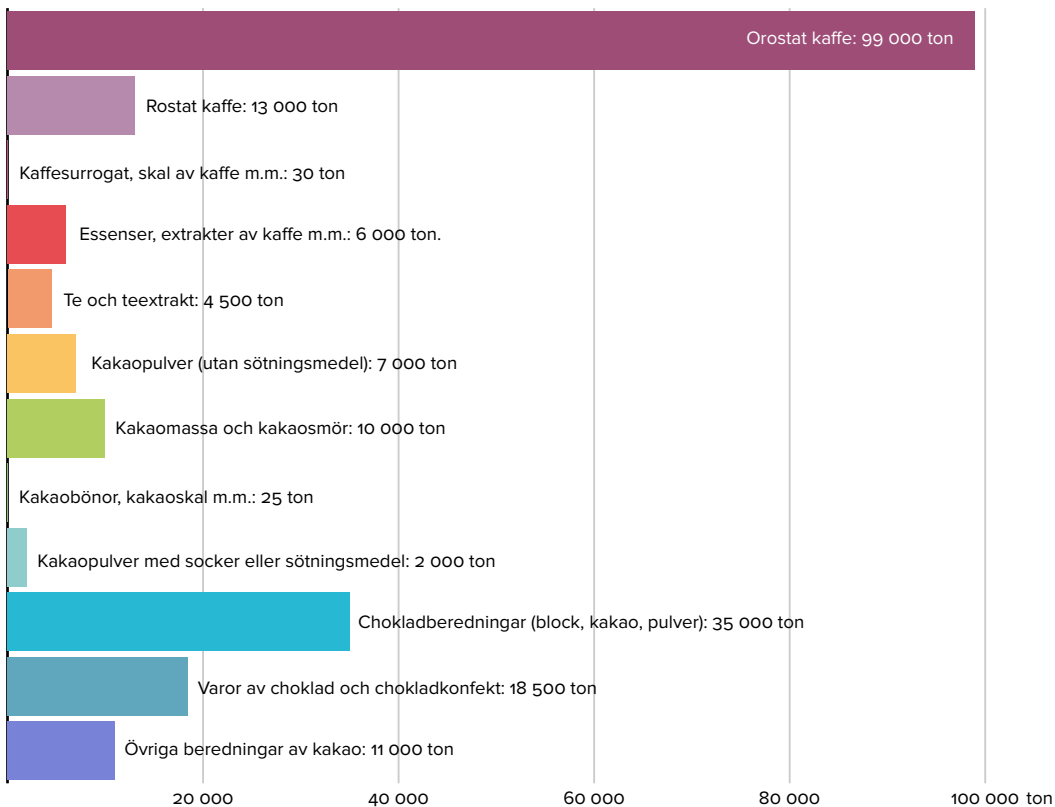
Viktiga hållbarhetsaspekter när det gäller kaffe te och kakao är biologisk mångfald, bekämpningsmedel, användning av vatten och gödsel, erosion och utarmning av marken samt arbetarnas villkor och rättigheter i länderna där produktionen sker.

PRODUKTION

Sverige har ingen egen odling av råvara till kaffe, te och kakao. Inom landet har vi däremot flera kafferosterier och företag inom choklad och chokladkonfektyr som förädlar råvarorna till olika produkter. Råvaran importerar ofta via handelspartners i Europa vilket medför att statistikken ofta döljer ursprungsland.

HANDEL¹

Import av kaffe, te och kakao 2015:

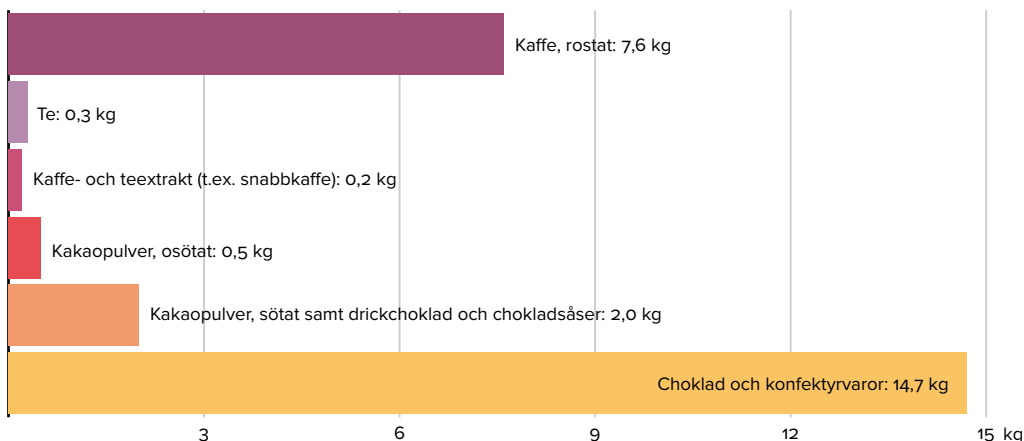
Värde­mässig import av kaffe och kaffeersättningar 2015: ca 29 % från EU-28, ca 60 % från övriga länder, ca 11 % från övriga OECD länder. De viktigaste handelspart­ner­na är Brasilien, Schweiz, Peru, Tyskland, Nederländerna, Colombia, Honduras, Kenya, Storbritannien och Etiopien.

Värde­mässig import av choklad och kakaoberedningar 2015: ca 91 % från EU-28 och 8,5 % från övriga OECD länder. De viktigaste handelspart­ner­na är Tyskland, Nederländerna, Finland, Belgien, Danmark, Litauen, Norge, Frankrike, Luxemburg och Spanien.

Värde­mässig import av te saknas

KONSUMTION

Per person 2015²:

1 Sveriges utrikeshandel med jordbruksvaror och livsmedel 2013-2015. Rapport 2016:20. Jordbruksverket.

2 Sveriges officiella statistik. Statistiska meddelanden. JO 44 SM 1601, Livsmedelskonsumtion och näringsinnehåll. Uppgifter t.o.m. 2015.

Vad är Hållbar Livsmedelskedja?

2015 startade några livsmedelsföretag och Världsnaturfonden Hållbar Livsmedelskedja för att adressera de stora hållbarhetsutmaningarna i livsmedelskedjan samt att inspirera till lösningar och ambitiösa mål.

Livsmedel står för ca 1/4 av människans klimatpåverkan samt orsakar en rad miljöproblem och påverkar även hälsa, tradition och en levande landsbygd.

Redan idag överutnyttjar vår konsumtion planetens naturresurser. Om vi fortsätter som idag klarar vi inte att försörja jordens befolkning med mat utan långtgående konsekvenser för planeten. Vi måste vända utvecklingen! Och både marknadsaktörer, politiker och konsumenter måste agera nu.

Inom Hållbar Livsmedelskedja arbetar vi med att utveckla en Färdplan för 2030, undersöka hur vi ska minska matsvinnet och hur vi ska nå en mer hållbar livsmedelsportfölj.